

SYLABUS
dotyczy cyklu kształcenia 2026/2027 – 2027/2028
(skrajne daty)
Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Systemy gospodarowania w rolnictwie
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska Katedra Produkcji Roślinnej
Kierunek studiów	Rolnictwo
Poziom studiów	drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy / Agronomia z agrobiznesem
Język wykładowy	język polski
Koordinator	dr hab. inż. Wacław Jarecki, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. inż. Wacław Jarecki, prof. UR (w, ćw.)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	14			27					3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☒ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych zasad z zakresu ogólnej i szczegółowej uprawy roli i roślin, produkcji zwierzęcej, techniki rolniczej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przedstawienie zagadnień dotyczących systemów gospodarowania w rolnictwie
C ₂	Przekazanie wiedzy dotyczącej różnic w procesach produkcyjnych stosowanych w systemie konwencjonalnym, integrowanym, ekologicznym i innych
C ₃	Kształcenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa rolnego według zasad charakterystycznych dla systemu gospodarowania konwencjonalnego, integrowanego i ekologicznego

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie zasady dotyczące różnic w procesach produkcyjnych stosowanych w systemie konwencjonalnym, integrowanym i ekologicznym	K_Wo4
EK_02	potrafi przeprowadzić konfrontację systemów rolniczych po względem środków, sposobów gospodarowania i stosowanej technologii produkcji	K_Uo4
EK_03	potrafi opracować obieg substancji organicznej i składników pokarmowych gospodarstwa prowadzonego w różnych systemach rolniczych	K_Uo4
EK_04	jest gotów stosować zasady gospodarowania w różnych systemach rolniczych i oceniać ich wpływ na środowisko i jakość żywności	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Rys historyczny rozwoju systemów rolniczych.
Zdefiniowanie systemów i kierunków rolniczych.
Czynniki decydujące o rozwoju różnych systemów gospodarowania.
Charakterystyka rolnictwa konwencjonalnego integrowanego, ekologicznego.
Kontrola sposobu produkcji i certyfikacja.
Aspekty efektywności ekonomicznej i energetycznej systemów gospodarowania.
Ochrona środowiska a systemy gospodarowania.
Zasady agrotechniki realizowane w różnych systemach rolniczych.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Porównanie systemów rolniczych po względem środków i sposobów gospodarowania (wielkość gospodarstwa, warunki środowiskowe a lokalizacja gospodarstwa, kształtowanie krajobrazu)
Technologie produkcji w systemach gospodarowania (płodozmian, uprawa roli, nawożenie, zwalczanie chwastów i ochrona roślin, materiał siewny i dobór odmian)
Modyfikacje w systemach gospodarowania. Rolnictwo regeneratywne. Rolnictwo precyzyjne. Uprawy bezglebowe i pod osłonami. Permakultura. Rolnictwo miejskie

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia laboratoryjne: wykonanie opracowania, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	w
EK_02	kolokwium	w
EK_03	opracowania, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, dyskusja	ćw. lab.
EK_04	obserwacja ciągła w trakcie zajęć, sporządzenie prezentacji, kolokwium	ćw. lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: kolokwium z pytaniami otwartymi

Ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną, ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen z kolokwium, opracowań i prezentacji.

O ocenie pozytywnej przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z zaliczenia (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	41
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	udział w konsultacjach – 8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	przygotowanie do zajęć - 12 przygotowanie opracowania i prezentacji - 14
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Jaskulski D., Jaskulska I. 2018. Współczesne sposoby i systemy uprawy roli w teorii i praktyce rolniczej. Centrum Doradztwa Rolniczego. Oddział w Poznaniu. 1-28.
- Szońska B., Sambor K., Gajewska M., Stachowicz T., Krysztoforowski M., Litwinow A., Pomykała D., Gradka I. 2021. GOSPODAROWANIE EKOLOGICZNE – co każdy rolnik wiedzieć powinien? Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu. 1-59
- Kuś J. 2000. Systemy gospodarowania w rolnictwie: rolnictwo ekologiczne. IUNG PIB w Puławach. 1-62
- Kuś J. 1995. Systemy gospodarowania w rolnictwie: rolnictwo integrowane. IUNG PIB w Puławach. 1-38
- Samborski S. (red. nauk.) 2018. Rolnictwo precyzyjne. PWN. Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Shaner, W. W. 2019. Farming systems research and development: guidelines for developing countries. Routledge. 1-432.
- Drygas M., Rosner A. 2008. Polska wieś i rolnictwo w Unii Europejskiej: dylematy i kierunki przemian. Warszawa: Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk. 1-435
- Metodyki Integrowanej Produkcji Roślin. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa. <https://piorin.gov.pl/publikacje/metodyki-ip/>

- Dominik A. 2010. System rolnictwa precyzyjnego. Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu. 1-20
- Agricultural Systems Journal,
<https://www.sciencedirect.com/journal/agricultural-systems>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej